

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Факультет Фармацевтичний і медико-профілактичний
(назва факультету)

Кафедра Фармацевтичної технології і біофармації
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 5 «15» 05 2024 р

Розглянуто вченою радою,

проктор з науково-педагогічної роботи

Олександр Толстанов Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ ФАРМАЦЕВТА»

Освітньо-професійна програма

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Статус дисципліни

Обсяг дисципліни

Фармація

22 «Охорона здоров'я»

226 «Фармація, промислова фармація»

Другий (магістерський) рівень

українська

вибіркова

90 год/ 3 кредити

Робочу програму навчальної дисципліни «Комунікативні навички фармацевта» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Освітньо-професійної програми «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти», навчальних та робочих навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

Лена ДАВТЯН, завідувач кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

Анна ДРОЗДОВА, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

Раїса КОРИТНЮК, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

Маріанна НАУМОВА, доцент кафедри фармацевтичної технології і біофармації, доцент, кандидат медичних наук

Тетяна ОЛІФІРОВА, ст. викладач кафедри кафедри фармацевтичної технології і біофармації, доцент, кандидат фармацевтичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Олександр ШМАТЕНКО, начальник кафедри військової фармації УВМА МО України, професор, доктор фармацевтичних наук

Василь МИХАЛЬЧУК, декан фармацевтичного і медико-профілактичного факультету НУОЗ України імені П.Л. Шупика, професор, доктор медичних наук

Гарант ОПП/ОНП

Анна ДРОЗДОВА, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації НУОЗ України імені П.Л. Шупика, професор, доктор фармацевтичних наук

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри фармацевтичної технології і біофармації,

протокол № 4 від «24» ^(назва кафедри) 04 2024 року

Завідувач кафедри Лена ДАВТЯН, професор, доктор фармацевтичних наук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради фармацевтичного і медико-профілактичного факультету (ВРФ),

протокол № 57 від «01» травня 2024 року

Голова ВРФ Василь МИХАЛЬЧУК, професор, доктор медичних наук

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	6
5. Програма навчальної дисципліни	8
6. Структура навчальної дисципліни	10
7. Самостійна робота	11
8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання	14
9. Перелік питань для підсумкового контролю	14
10. Методи навчання	15
11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	15
12. Рекомендований бібліографічний список	17

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Комунікативні навички фармацевта», є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Фармація» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»		
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»		
Спеціалізація (за наявності)	226.01. «Фармація»		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90 годин		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	1 курс		1 курс
Семестр	2 семестр		2 семестр
Лекції	-		-
Практичні	-		-
Семінарські	36		14
Лабораторні	-		-
Самостійна робота	54		76
Курсова робота (курсний проєкт)	-		-
Вид контролю	Залік		Залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Формування процесу комунікативної компетентності майбутніх фармацевтів повинно відбуватись системно й комплексно. Тому вивчення цієї вибіркової дисципліни необхідно для активної взаємодії з оточуючими людьми, емоційно-оціночним реагуванням та стійкі сформовані мотиви спілкування з клієнтами. Знання комунікативних навичок, застосування їх у професійній діяльності підвищує ефективність праці фармацевтичних фахівців, допомагає їм розуміти співрозмовників, регулювати взаємовідносини з колегами, лікарями, відвідувачами аптечних закладів.

2.2. Мета дисципліни:

Набуття теоретичних знань та практичних навичок здобувачами освіти з інтегративної властиві особистості, яка охоплює знання мови і практичні навички володіння її вербальними та невербальними засобами та вміння застосовувати їх у професійній діяльності; здатність та вміння налагоджувати спілкування і взаємодію з людьми як в професійному, так і в соціальному аспектах.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння основоположних понять з курсу «Комунікативні навички фармацевта»;

- усвідомлення значущості державної мови в професійному спілкуванні;
- оволодіння основами фахової мови фармацевта;
- формування у студентів системи знань про комунікативні навички;
- оволодіння основними категоріями та поняттями комунікативних навичок;
- розуміння механізмів виникнення проблем у взаємодії особистості та шляхів їх попередження та подолання;
- інтегрувати знання про особистість, як важливий компонент в практичній діяльності фармацевта

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як:

Англійська мова

Англійська мова (за професійним спрямуванням)

Інформаційні технології та комп'ютерне моделювання у фармації

Історія України та української культури

Латинська мова

Українська мова (за професійним спрямуванням)

Філософія та основи академічної доброчесності

Дана дисципліна є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме:

Етика і деонтологія у фармації

Клінічна фармація та фармацевтична опіка

Система якості у фармації

Соціальна фармація

Фармацевтичне право та законодавство

Практика з клінічної фармації та фармацевтичної опіки

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 1. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН 2. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації.

ПРН 3. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі, з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН 5. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері

фармації.

ПРН6. Розробляти і приймати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з рахуванням суспільних і виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей.

ПРН8. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

ПРН 9. Здійснювати професійну діяльність використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН 10. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН12. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів природного та синтетичного походження різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей та виду лікарської форми. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки.

ПРН 13. Надавати до медичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Комунікативні навички фармацевта» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фармації.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2.Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

ЗК3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК4.Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК5.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК 6. Здатність працювати в команді професійної діяльності.

ЗК7.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК 2. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проектів у сфері фармації.

ФК 3. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 4. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 6. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту; фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних особливостей лікарського засобу та інших товарів аптечного асортименту.

ФК 7. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 14. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК 15. Здатність застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички, дотримуватись фундаментальних принципів фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на моральних зобов'язаннях, цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України і керівництв міжнародних організацій.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 «Комунікативні навички в системі міжособових і суспільних відносин», інтегрованими вимогами до модуля №1 є:

здобувач вищої освіти має знати:

- методи реалізації знань у вирішенні практичних питань
- структуру та особливості професійної діяльності
- офіційні інформаційні джерела в галузі професійної діяльності

має вміти:

- використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій
- здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань
- користуватись і співпрацювати з офіційними сайтами контролюючих та регулюючих органів, довідковими ресурсами та ін.

– навчального модуля № 2 «Психологія професійного спілкування», інтегрованими вимогами до модуля №2 є:

здобувач вищої освіти має знати:

- мати спеціалізовані знання про деонтологічні норми роботи фармацевта з урахуванням гуманістичної складової, історичної спадщини та особливостей розвитку сучасного мультикультурного суспільства.

має вміти:

- визначати деонтологічні норми роботи фармацевта з урахуванням гуманістичної складової, історичної спадщини та особливостей розвитку сучасного мультикультурного суспільства.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Змістовне наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. Комунікативні навички в системі міжособових і суспільних відносин		
1.1.	Предмет, функції та види спілкування	Поняття про комунікативні навички. Функції та основні види спілкування. Стили спілкування.
1.2.	Професійне спілкування та ефективні комунікації у фармацевтичній діяльності	Вплив спілкування на розвиток особистості. Вплив темпераменту на спілкування, здібності спілкування і характер. Невірбальна комунікація та її особливості.
1.3.	Комунікативність та комунікабельність	Спілкування як комунікація. Види комунікації. Специфіка між особистою комунікації.
1.4.	Особливості взаємовідносин	Психотипізування споживачів у діяльності

	працівників фармацевтичної галузі зі споживачами	фармацевта. Фактори внутрішнього та зовнішнього впливу на поведінку споживачів.
1.5.	Порушення, бар'єри та труднощі спілкування у професійній діяльності фармацевта	Труднощі спілкування, бар'єри у спілкуванні. Маніпуляція під час ділового спілкування.
Модуль 2. Психологія професійного спілкування		
2.1.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і пацієнта	Сприяння взаєморозумінню, уникнення непорозумінь та конфліктів з пацієнтом. Інформування пацієнта про його стан здоров'я, лікування та можливі ризики. Комунікація з дітьми та літніми людьми. Комунікація із вразливими групами населення. Врахування етичних та культурних аспектів у комунікації з різними пацієнтами.
2.2.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і лікаря	Взаємодія та співпраця між фармацевтом та лікарем в процесі надання медичної допомоги. Роль етичної комунікації у взаємодії між фармацевтом та лікарем у контексті надання медичної допомоги пацієнтам
2.3.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта з колегами. Морально-психологічний клімат в колективі.	Спілкування працівників аптечних закладів. Розуміння в процесі ділового спілкування. Встановлення психологічного контакту з колегами. Правила комунікації по телефону
2.4.	Стрес і конфлікти у професійній діяльності фармацевтичного фахівця	Поняття стресу та його фізіологічні та психологічні прояви. Вплив стресу на якість роботи, прийняття рішень та стосунки фармацевта з пацієнтами та колегами.
2.5.	Профілактика професійного вигорання у роботі працівника фармацевтичної галузі	Важливість здоров'я фармацевтів для ефективної професійної роботи. Стратегії самопіклування та збереження психофізичного добробуту фармацевтів. Підходи до створення здорового та сприятливого робочого середовища. Ролі підтримки колег та професійної спільноти у забезпеченні психологічного комфорту фармацевтів

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання (90 годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Модуль I Комунікативні навички в системі міжособових і суспільних відносин							
1.1.	Предмет, функції та види спілкування	8	-	2		6	
1.2.	Професійне спілкування та ефективні комунікації у фармацевтичній діяльності	8	-	4		4	

1.3.	Комунікативність та комунікабельність	6	-	2		4	
1.4.	Особливості взаємовідносин працівників фармацевтичної галузі зі споживачами	10	-	4		6	
1.5.	Комунікативні бар'єри та шляхи їх подолання у професійній діяльності фармацевта МКР№1	8	-	4		4	
Усього кредитів / годин за модулем I		1,33/40	-	0,53/16		0,8/24	
Модуль II Психологія професійного спілкування							
2.1.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і пацієнта	10	-	4		6	
2.2.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і лікаря	10	-	4		6	
2.3.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта з колегами. Морально-психологічний клімат в колективі.	8	-	4		4	
2.4.	Стрес і конфлікти у професійній діяльності фармацевтичного фахівця	12	-	4		10	
2.5.	Профілактика професійного вигорання у роботі працівника фармацевтичної галузі МКР№2 Залік	8	-	4		4	
Усього кредитів / годин за модулем II		1,67/48	-	0,67/20		1,0/30	
Усього за дисципліну		90	-	36		54	
Код теми	Назва освітнього модулю, теми	заочна форма навчання (90 годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Модуль I Комунікативні навички в системі міжособових і суспільних відносин							
1.1.	Предмет, функції та види спілкування	8	-	-		8	
1.2.	Професійне спілкування та ефективні комунікації у фармацевтичній діяльності	8	-	2		6	
1.3.	Комунікативність та комунікабельність	8	-	2		6	
1.4.	Особливості взаємовідносин працівників фармацевтичної галузі зі споживачами	8	-	-		8	
1.5.	Комунікативні бар'єри та шляхи їх подолання у професійній діяльності фармацевта МКР№1	10	-	4		6	
Усього кредитів / годин за модулем I		1,33/40	-	0,2/6		1,13/34	
Модуль II Психологія професійного спілкування							
2.1.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і пацієнта	8	-	-		8	

2.2.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і лікаря	8	-	-		8	
2.3.	Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта з колегами. Морально-психологічний клімат в колективі.	8	-	2		6	
2.4.	Стрес і конфлікти у професійній діяльності фармацевтичного фахівця	16	-	4		12	
2.5.	Профілактика професійного вигорання у роботі працівника фармацевтичної галузі МКР№2 Залік	10	-	2		8	
Усього кредитів / годин за модулем II		1,67/50	-	0,27/8		1,4/42	
Усього за дисципліну		90		14		76	

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
I	Комунікативні навички в системі міжособових і суспільних відносин			
1.1.	Тема1. Предмет, функції та види спілкування	6		8
1.1.1.	1. Теоретичні основи комунікативних навичок фармацевта, фармацевтична етика та деонтологія.			
1.1.2.	2. Специфіка міжособистісної комунікації			
1.2.	Тема2. Професійне спілкування та ефективні комунікації у фармацевтичній діяльності	4		6
1.2.1.	1. Конфлікти і шляхи їх вирішення			
1.2.2.	2. Ділова бесіда, як основна форма ділового спілкування			
1.3.	Тема3. Комунікативність та комунікабельність	4		6
1.3.1.	1. Види комунікацій			
1.3.2.	2. Конфлікти у професійній діяльності фахівців фармації			
1.4.	Тема4. Особливості взаємовідносин працівників фармацевтичної галузі зі споживачами	6		8
1.4.1.	1. Психологічні причини виникнення конфліктів.			
1.4.2.	2. Основні стилі поведінки при вирішенні конфліктів			

1.5.	Тема5. Порушення, бар'єри та труднощі спілкування у професійній діяльності фармацевта	4		6
1.5.1.	1. Поняття та форми ділового спілкування			
1.5.2.	2. Бар'єри комунікативних навичок фармацевта			
2.	Психологія професійного спілкування			
2.1.	Тема1. Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і пацієнта	6		8
2.1.1.	1.Поняття та основні ознаки вербального спілкування			
2.1.2.	2.Невербальна комунікація та її особливості			
2.2.	Тема 2. Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта і лікаря	6		8
2.2.1.	1.Особливості сприймання і розуміння людини людиною			
2.2.2.	2.Кінесичні особливості невербального спілкування			
2.3.	Тема 3. Особливості ведення ефективної професійної комунікації фармацевта з колегами. Морально-психологічний клімат в колективі.	4		6
2.3.1.	1.Професійна мораль.			
2.3.2.	2.Основні стилі поведінки в колективі при вирішенні конфліктів			
2.4.	Тема4. Стрес і конфлікти у професійній діяльності фармацевтичного фахівця	10		12
2.4.1.	1. Комунікація в кризових і конфліктних ситуаціях			
2.4.2.	2. Основні принципи безконфліктної комунікації фармацевта			
2.5.	Тема 5. Профілактика професійного вигорання у роботі працівника фармацевтичної галузі	4		8
2.5.1.	1. Логіко-емоційні основи комунікативних навичок фармацевта			
2.5.2.	2. Диструктивні і конструктивні складники комунікативних навичок фармацевта			

Самостійна робота яку магістрант виконує при підготовці до аудиторного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на позааудиторну самостійну роботу, контролюється на підсумковому занятті (залік).

Індивідуальні завдання є одним з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти з вибіркової дисципліни «Комунікативні навички фармацевта» і передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Мета індивідуального завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Індивідуальне завдання передбачає підготовка рефератів, презентацій, написання доповідей та роботу з рекомендованою літературою, державними стандартами, інструктивно-методичними документами.

Зміст реферату повинен відповідати обраній темі і обсяг його не повинен перевищувати 15 сторінок. Обов'язковими є план, точно сформульовані цілі, засаднича ідея реферату, висновки та перелік новітніх джерел, що використовувались для його підготовки.

Доповідь на запропоновану тему готується магістрантом із розрахунку подачі матеріалу протягом 10 хвилин. Магістрант, який відповідає за підготовку доповіді, заздалегідь уточнює у викладача особливості її підготовки.

Підготовка індивідуальних завдань здійснюється у відведений час самопідготовки з використанням рекомендованої літератури.

Критерії оцінювання:

- Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми;

- Письмова робота оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:

- повнота розкриття теми індивідуального завдання: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.;

- відповідність роботи структурним, змістовим, технічним вимогам;

- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;

- Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Оцінку «відмінно» заслуговує студент за бездоганно виконану роботу, при відсутності жодного виправлення та зауваження.

Оцінку «добре» заслуговує студент, у якого робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань; оформлена згідно з вимогами, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «задовільно» заслуговує студент, у якого робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «незадовільно» одержує студент, у якого виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної

8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою вибіркової дисципліни «Комунікативні навички фармацевта» в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни у окремій Методичній рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Перелік питань для підсумкового контролю (залік)

1. Комунікативна поведінка фармацевта.
2. Своєрідність ведення переговорів провізорами аптек з конфліктними перемовниками.
3. Фармацевтична реклама як засіб фахової комунікації.
4. Особливості мовленнєвої комунікації між фармацевтом і пацієнтом під час безрецептурного відпуску ліків.
5. Типи промов та їхня мовленнєва своєрідність.
6. Почерк лікаря як бар'єр у спілкуванні між фармацевтом і пацієнтом.
7. Діалог як форма вербальної комунікації між фармацевтом і пацієнтом.
8. Гендерні аспекти професійної комунікації.
9. Своєрідність мовленнєвого етикету фахівця з фармації.
10. Тактики мовленнєвого спілкування: пошуки консенсусу (пряма та непряма комунікативні тактики).
11. Мовленнєва комунікація фармацевта із пацієнтами: толерантність, лояльність, терпимість.
12. Особливості мовленнєвої комунікації фармацевта з людьми з особливими потребами (обмеженими можливостями).
13. Ділова бесіда як форма мовленнєвої комунікації у фармацевтичній галузі.
14. Принципи та правила ефективного ділової комунікації у сфері фармації.
15. Структура ораторського виступу фармацевта.
16. Види і жанри публічного мовлення фармацевта.
17. Роль комунікативного контакту між провізором (фармацевтом) і слухацькою аудиторією. Прийоми активізації уваги слухачів.
18. Основні різновиди запитань та їхні функції у мовленнєвій комунікації фармацевта.
19. Культура мовленнєвої комунікації фармацевта по телефону та в Інтернеті.
20. Стилї комунікативної поведінки фармацевта під час розв'язання конфліктів.
21. Поняття конфліктогенної мовленнєвої поведінки фармацевта / пацієнта.
22. Основні різновиди контактної зони у мовленнєвій комунікації (особиста, соціальна, інтимна, публічна).

23. Полеміка у мовленнєвій комунікації фармацевта. Різновиди суперечок.
24. Основні форми мовленнєво-комунікативної поведінки фармацевта: монолог, діалог, полілог.
25. Різновиди логічних помилок у мовленнєвій комунікації фармацевта.
26. Мовець-актуалізатор та основні ознаки його комунікативної поведінки.
27. Поняття нейтральної комунікативної поведінки фармацевта.
28. Методика та етапи підготовки публічної промови з фармацевтичної тематики.
29. Культура мовлення фармацевта.
30. Поняття синтонної комунікативної поведінки фармацевта.

10. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне). Для здобувачів очної (денної) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: тестування, усний залік.

Шкали оцінювання

Поточний контроль													Залік
Змістовий модуль	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						100
	T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T1	T2	T3	T4	T5	МКР	
	10	10	10	10	10		10	10	10	10	10		
Модульна контрольна робота						50						50	100

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 - 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання

82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

12. Рекомендований бібліографічний список

Нормативно-правові акти

1. Нормативно-директивні документи МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>.

12.1. *Основна літератур*

1. Вадзюк С.Н., Волкова Н.М. Основи біоетики та біобезпеки. – Тернопіль: ТДМУ, 2019. – 128 с.
2. Вишневська Л. В. Етика і деонтологія у фармації: курс лекцій для студентів фармацевтичних спеціальностей / уклад. Л. В. Вишневська. – Херсон: Айлант, 2020. – 160 с.
3. Сметаніна К.І. Етика і деонтологія у фармації: конспект лекцій. – Луцьк, 2021. – 60 с.

12.2. *Додаткова література*

1. Малий В.В. Етика та деонтологія у фармації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В.В. Малий, З.Р. Сафіуліна, М.М. Кобець, О.С. Самборський. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – 248 с.
2. Особливості викладання на магістратурі Давтян Л.Л., Коритнюк Р.С., Дроздова А.О., Наумова М.І., Оліфірова Т.Ф // Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, Ф 24 перспективи розвитку = Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, prospects : матер. III наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 15-16 квіт. 2021 р. / ред. кол. : Л. В. Галій та ін. – Х. : НФаУ, 2021. – 460 с.
3. Особливості викладання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії дисциплін вільного вибору в умовах воєнного стану / Давтян Л. Л., Наумова М.І., Коритнюк Р. С., Дроздова А.О., Оліфірова Т.Ф.// Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 1-2 листопада 2023. 117-120 с.
4. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині: навч.-метод. посіб. для студентів II курсу мед. та фармац. факул. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 60 с.

12.3. *Інформаційні ресурси*

1. Культура писемного ділового мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.linguistika.com.ua>.

2. Луковенко Т. Явище паронімії в українській мові [Електронний ресурс] / Т. Луковенко. – Режим доступу: [http:// ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15353/1/27-123-126.pdf](http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15353/1/27-123-126.pdf).
3. Мельник О, Приступко О. Формування комунікативної компетентності майбутніх фармацевтів у процесі вивчення хімічних дисциплін. НТН [інтернет]. 15, Грудень 2021 [цит. за 17, Квітень 2024];(95):158-67. доступний у: <http://journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/216>
4. FIP statement of professional standards codes of ethics for pharmacists [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fip.org/file/1586>

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПІ	Підпис завідувача кафедри